

B I N N E N L A N D S E   V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maand overzicht no. 10 - 1970
(Tijdvak 1-10-1970 t/m 31-10-1970)

I N H O U D

No. 1.027.599

	blz.
I. <u>Het extremisme in Nederland</u>	
Relatie van de CPN tot de internationale communistische beweging	1
De CPN ontwerpt een alternatief regeringsprogram	2
CPN-reacties op de Rotterdamse havenstaking	4
Viering 25-jarig bestaan ANJV	5
Moeilijkheden rondom Jan Hartmanstichting	6
II. <u>Ontwikkelingen in de internationale communistische beweging</u>	
Beknopt overzicht van de belangrijkste gebeurtenis- sen in de communistische beweging in de laatste weken	8
III. <u>Diversen</u>	
Overzicht Zuidmolukkers in Nederland	15

HET EXTREMISME IN NEDERLAND

Relatie van de CPN tot de internationale communistische beweging

De CPN heeft haar opvattingen omtrent het verdrag, dat in augustus j.l. is gesloten tussen West-Duitsland en de Sowjet-Unie, gewijzigd. Onmiddellijk na de sluiting van het verdrag sprak "De Waarheid" van "een gebeurtenis, die ongetwijfeld van grote betekenis is en die kan leiden tot een vermindering van de spanningen in Europa". Dit standpunt kwam vrijwel overeen met hetgeen door het politburo van de CPSU en de regering van de Sowjet-Unie verwoord werd in een gezamenlijke verklaring, die het non-agressie pact omschreef als een nieuwe stap naar het totstandkomen van de veiligheid in Europa. Op de in oktober gehouden partijbestuurszitting formuleerde partijvoorzitter HOEKSTRA het nu ingenomen CPN-standpunt als volgt: "Het is een revisionistische opvatting, dat met het verdrag een grote stap is gedaan naar vrede en veiligheid in Europa." Het verdrag heeft, aldus HOEKSTRA, alleen zin wanneer het een aansporing is tot massastrijd tegen het West-Duitse imperialisme.

De nieuwe standpuntbepaling van de CPN lijkt ingegeven door het wantrouwen, dat zij koestert vanwege de geringe kritiek van de oppositie-partijen in West-Duitsland tegen het verdrag. De partij gaat er vanuit dat West-Duitsland behoefte heeft aan rust in het Oosten om met meer succes haar imperialistische doeleinden ten aanzien van het Westen te kunnen nastreven. Bovendien zal het de CPN niet welgevallig geweest zijn dat de PSP zich voorstander van het verdrag getoond heeft; HOEKSTRA waarschuwde tenminste voor "pacifistische illusies".

Op de hierboven genoemde zitting van 7 en 8 oktober werd aan het partijbestuur verslag uitgebracht over de deelname door de CPN aan de bijeenkomst van negen Westeuropese communistische partijen in Londen op 21 september. De deelname aan de Londense bijeenkomst, die gericht was op het bijeenroepen van een conferentie over de strijd tegen de multinationale ondernemingen, betekent volgens het partijbestuur geen inbreuk op het beleid dat de CPN tot nu toe steeds heeft gevolgd met betrekking tot internationale conferenties en buitenlandse congressen. De partij neemt aan dergelijke bijeenkomsten gewoonlijk geen deel omdat zij geen verant-

woordelijkheid wenst te dragen voor en niet gebonden wenst te zijn aan eventueel te nemen besluiten met betrekking tot Oosteuropese of andere communistische landen.

De CPN baseert haar deelname aan de Londense bijeenkomst op het 23e partijcongres, waar gesproken is over het totstandbrengen van een anti-monopolistische coalitie gericht tegen EEG en NAVO. Dit betekent, aldus het partijbestuur, geenszins dat de CPN de autonome koers loslaat, maar juist dat de CPN, terwille van de handhaving van de autonome lijn en de strijd voor de Nederlandse arbeidersklasse, zich verstaat met de zusterpartijen die in dezelfde omstandigheden verkeren.

Zo zou de CPN regelmatig overleg willen plegen over:

- verwijdering van de atoomwapens;
- verlaging van de bijdrage aan de NAVO;
- de facto erkenning van DDR en Noord-Vietnam;
- het onthouden van faciliteiten aan buitenlandse kapitaalgroepen en
- extra heffingen op de winsten van buitenlandse ondernemingen.

De CPN ontwerpt een alternatief regeringsprogram

Op de eerdergenoemde oktober-zitting van het partijbestuur van de CPN werd tevens gesproken over "de verdere oriëntatie" van de partij. Met de verkiezingen voor de Tweede Kamer in het vooruitzicht heeft het partijbestuur, naar aanleiding van het "politiek bankroet", dat de regering De JONG geleden heeft als gevolg van "de krachtige strijd van de werkende bevolking van ons land", een program van eisen opgesteld, waaraan een volgende regering zal moeten voldoen, als zij in het Parlement de steun van de CPN-fractie wil verwerven. Het partijbestuur concludeert tot het "politiek bankroet" op grond van:

- het verzet tegen "de loonwet van ROOLVINK en het ontwerp van een anti-stakings wet van POLAK" zoals dat tijdens de stakingen tot uiting kwam;
- de weerstand tegen de wet-VERINGA op het hoger onderwijs;
- "de massa-aktie van de bevolking voor kleine klassen en fundamentele hervorming van het lager en voortgezet onderwijs";
- het "groeierende verzet" van fruittelers en boeren;
- de "jammerlijke mislukking" van het bezoek van de "generaal-dictator SUHARTO".

En omdat deze "oppositie van de meerderheid van het volk" tot dusver nog niet tot uiting kwam in de oppositie in het parlement, heeft de partij besloten "de bevolking een stoutmoedige, doch realistische nieuwe regeringspolitiek voor te leggen en haar daarvoor in strijd te brengen".

Het in "De Waarheid" van 9-10-1970 gepubliceerde program komt wat onderwerpen betreft in grote lijnen overeen met het "Program-1970" dat op het in februari gehouden Partijcongres werd opgesteld.

Op sociaal gebied behelst dat program een grotere vrijheid bij de loonvorming. Financieel economisch pleit het voor een verschuiving van de belastingdruk naar de rijken en de buitenlandse ondernemingen. De eis: "Vermindering van de BTW" is verzacht tot: "Geen verhoging van de BTW". Een speciale paragraaf is gewijd aan "de achterstelling van het Groningse gebied". Naar aanleiding van recente ontwikkelingen verlangt de CPN nu bescherming van de burgers tegen "de activiteiten van rechtse extremisten in het militaire en politie-apparaat". De eis tot handhaving van het bestaande kiesstelsel is gebleven. De door de CPN gewenste buitenlandse politiek is vooral gericht tegen de NAVO en de atoombewapening; verder spreekt zij niet meer van erkenning van de DDR zonder meer, maar wenst de CPN nu "de facto erkenning van Noord-Vietnam en de DDR als stap naar volledige volkenrechtelijke erkenning".

In zijn rede voor het partijbestuur wees partijvoorzitter HOEKSTRA op de beweging van de massa's, "vooral in het NVV", als basis voor een regering, die een dergelijk program uitvoert. Hij legde er de nadruk op dat het hier niet gaat om het CPN-program in volle omvang, maar om die gedeelten er van die nu reeds in vele gevallen bestanddeel uitmaken van de samenwerking met anderen of waaromtrent door anderen dezelfde standpunten worden ingenomen. In de Tweede Kamer zei fractievoorzitter BAKKER over het program: "Het is geen programma voor een socialistisch Nederland; het is een democratisch programma in een, niet naar onze wens, nog altijd kapitalistisch land."

CPN - reacties op de Rotterdamse havenstaking

"De massale stakingen in de Amsterdamse en Rotterdamse havens hebben als eerste belangrijkste resultaat een flinke verhoging van de lonen voor arbeiders en beambten opgeleverd.

Deze stakingen waren het antwoord op de loon- en prijspolitiek van regering en ondernemers, die weigerden elke eis tot reële verbetering in te willigen".

aldus het CPN-bedrijfskrantje "De Stuwcr", dat in de tweede helft van oktober j.l. in de Amsterdamse haven werd verspreid en dat de - in het voorgaande maandoverzicht besproken - rol van de CPN in de Rotterdamse stakingsdagen omschrijft met de woorden:

"Opnieuw is daarmee onderstreept het juiste standpunt van de communisten, dat de eenheid van alle arbeiders beslissend is om de strijd te winnen".

Ongeveer gelijktijdig verscheen in het communistische dagblad "De Waarheid (19 oktober) een artikel onder de kop "Eisen gerechtvaardigd - aan inwilliging niet te ontkomen". In dit artikel moesten enkele korte citaten uit het interne rapport van de Scheepvaart-Vereniging Zuid dienst doen om de door de CPN gestelde looneisen als volkomen gerechtvaardigd voor te stellen. In een commentaar (onder de titel "Erkenning") komt het communistische dagblad een dag later nog eens terug op het SVZ-rapport en concludeert dan "dat de eisen van de arbeiders en hun actiecomité - die overgenomen werden door de vakbondsbesturen - precies een schot in de roos zijn geweest".

Over het definitieve accordc tussen de werkgevers en werknemers in de Rotterdamse haven schreef "De Waarheid" op 28-10-1970:

"Dat gaat veel verder dan de uitkering van f 400,-- waarover de directies in de metaalindustrie en in de bouw zoveel misbaar hebben gemaakt (....) zonder een actief en doortastend optreden voor het handhaven van die eenheid door communistische voormannen in de staking, zou de nu geboekte overwinning ondenkbaar zijn geweest".

Dat de CPN volledig tevreden zou zijn met het bereikte resultaat kon moeilijk verwacht worden en is dan ook niet te constateren in de bedrijfskrantjes en pamfletten, die sinds eind september verschenen. De teneur van de publicaties van het Landelijk Bedrijfsbureau der CPN is kort samen te vatten in: "De f 400,-- is slechts een begin".

In de instructies omtrent de bouwvakkrantjes, die naar de verantwoordelijken voor het bedrijfswerk uitgaan, wordt er op gewezen dat kritiek gebracht moet worden, "zij het in juiste termen, op het feit

dat de Bondsraad van de NVV-bouwwakbond in plaats van een strijdbaar orgaan, als een soort doofpot wordt gebruikt waarin de eisen van de ledenvergaderingen worden weggemoffeld".

Een volledige honorering van de eis: f 400,-- ineens en per 1 januari f 25,-- netto in de lonen erbij is het doel van de CPN-activiteit in de komende weken. Daarnaast is voor een aantal bedrijfstakken nog een aantal andere eisen gesteld, variërend van verkorting van werktijd tot verlenging van vakantie.

Viering 25-jarig bestaan ANJV

Het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) organiseerde op zaterdag 24 oktober 1970 in Amsterdam een feestdag ter herdenking van zijn 25-jarig bestaan. (De officiële gedenkdag van de oprichting van de jongerenorganisatie der CPN passeerde op 15 juni.)

's Ochtends reeds vergaderden ANJV-ers uit het gehele land zich in het oude RAI-gebouw, waar zij onder meer werden beziggehouden met sportwedstrijden en discussiebijeenkomsten. Vroeg in de avond verzamelden zich een 500-tal jongeren in het centrum van de stad om vandaar in een demonstratieve optocht, voorafgegaan door de "drumband" van het ANJV naar de RAI te trekken.

Met nog eens 500 jongeren, die zich daar bevonden, stelde men zich onder het gehoor van de hoofdredacteur van "De Waarheid", Joop WOLFF (lid van het Dagelijks Bestuur van de CPN en oud-voorzitter van het ANJV) en van de huidige voorzitter van het ANJV, Han de I .

De heer WOLFF wenste het ANJV veel succes toe in zijn strijd ter behartiging van de belangen van de werkende en studerende Nederlandse jeugd en in zijn strijd tegen de politiek van het kabinet-De JONG.

Voorzitter De I sprak in dezelfde geest en hield een pleidooi voor eenheid onder de Nederlandse jeugd in de strijd tegen de regeringspolitiek.

De avond werd besloten met een "popfestival" volgens een verslag in "De Waarheid" een "daverend feest" waaraan zou zijn deelgenomen door "duizenden" jonge mensen. (In een later "Waarheid"-verslag is zelfs gesteld dat aan de viering van het 25-jarig bestaan van het ANJV werd deelgenomen door "ruim vierduizend jongeren".)

Moeilijkheden rondom de Jan Hartmanstichting.

De Jan Hartmanstichting werd in 1969 opgericht. Tot deze Stichting traden vrijwel alle leden toe van de Landelijke Organisatie Invaliden Tochten (LOIT), een vereniging van Nederlandse voormalige politiek delinquenten, die zich ten doel stelde hulp te verlenen aan daarvoor in aanmerking komende "kameraden".

De Stichting werd genoemd naar de in 1968 overleden Jan Hartman, een voormalig SS-officier en een van de meest actieve en prominente LOIT-leden.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit :

Voorzitter :

Secretaris :

Penningmeester :

Leden :

Daarnaast is er nog een Raad van Toezicht, bestaande uit :

De doelstellingen van de Stichting zijn statutair vastgelegd en liggen - evenals bij de LOIT het geval was - hoofdzakelijk op het terrein van de materiele en geestelijke hulpverlening aan oud politieke delinquenten. Daartoe onderhoudt de Stichting kontakten met fondsen en verenigingen in Duitsland.

In het kader van deze hulpverlening - n.l. het bezorgen van levensvreugde - was de Stichting van plan om 14 november 1970

een bijeenkomst in Donderen te organiseren*), doch onder druk van de vele publicaties in de pers hierover heeft zij hiervan moeten afzien.

In deze publicaties werd in het algemeen heftig stelling genomen tegen - wat genoemd werd - deze poging om het nazisme te doen herleven.

Uiteraard zullen velen zich verontrust voelen wanneer er iets blijkt van bijeenkomsten van oud politiek delinquenten, doch dit neemt niet weg, dat de Jan Hartmanstichting tot nu toe niet heeft gehandeld in strijd met haar statuten en derhalve geen (neo) nationaal socialistische politieke organisatie genoemd kan worden.

Wel blijkt op de diverse bijeenkomsten, dat enkele leden nog niets verloren hebben van hun nationaal-socialistische gezindheid, doch zij zijn vrij algemeen van mening, dat de mogelijkheden om zich politiek te manifesteren nihil zijn. Slechts een enkeling ontplooit politieke activiteiten in een of andere extreem-rechtse politieke organisatie, maar zij handelen dan als individu en niet voor of namens de Jan Hartmanstichting.

Overigens zijn niet alle LOIT-leden overgegaan naar de Jan Hartmanstichting. In Amsterdam manifesteert zich namelijk een klein groepje rondom de weduwe van HARTMAN, onder de onofficiële naam "Het aloude LOIT-groepje". (vide overigens MO 1-1970).

De controverse tussen de stichting en dit groepje schijnt zich gedurende dit jaar te hebben verscherpt, hoewel er onlangs toch sprake van was, dat het LOIT-groepje aan de geplande bijeenkomst in Donderen zou deelnemen.

Het is niet duidelijk wat de oorzaken van deze controverse zijn; binnen de Jan Hartmanstichting is wel eens gesuggereerd, dat het LOIT-groepje, in tegenstelling tot de stichting, de nationaal-socialistische gedachte naar buiten zou willen uitdragen, met name via bestaande politieke groeperingen, doch binnen het LOIT-groepje wordt hetzelfde gezegd van de Jan Hartmanstichting. Voorlopig is het meest aannemelijk dat in deze controverse persoonlijke antipathieën de belangrijkste rol spelen.

---

*) Ook de LOIT organiseerde in Donderen geregeld identieke bijeenkomsten.

ONTWIKKELINGEN IN DE INTERNATIONALE COMMUNISTISCHE BEWEGING

De Sino-Sowjetbetrekkingen zijn - althans op staatsniveau - weer in zoverre genormaliseerd, dat de nieuwe Sowjet-ambassadeur TO op 13 oktober zijn geloofsbrieven in Peking kon overhandigen. Een dag later publiceerde het partijblad "Agitator" een artikel, dat TO nog voor zijn vertrek naar Peking had geschreven en waarin hij de hoop uitsprak dat China op den duur weer net als de Sowjet-Unie zou streven naar "broederlijke samenwerking". Intussen wenste TO niet voorbij te gaan aan China's ideologische "afwijkingen", die immers "ernstige complicaties" hebben te weeggebracht in een aantal broederpartijen en in het anti-imperialistische front als geheel.

De Sowjetrussische staatsleiding heeft ter gelegenheid van Rood China's 21ste verjaardag op 1 oktober een gelukstelegram gezonden aan de Voorzitter van de Chinese Volksrepubliek (een functie, die sinds LIU 's val in feite vacant is!), aan het Chinese Volkscongres en de regering, waarin eveneens gepleit werd voor "herstel van de staatsbetrekkingen" tussen de twee landen en voor "bundeling van hun beider inspanningen in de strijd tegen imperialisme, reactie en oorlog". Tijdens de door MAO persoonlijk bijgewoonde viering van China's nationale feestdag spraken de Chinese leiders in tegenstelling tot vorig jaar niet in concreto over de bedreiging van China door de Sowjet-Unie. Wel riepen zij in het algemeen op tot "oorlogsvoorbereidingen" en tot eenheid van alle "echte" marxisten-leninisten, d.w.z. van alle communisten, die zich van het "(Sowjet-)revisionisme" hebben afgewend.

De Sowjet-Unie krijgt zo langzamerhand steeds meer te stellen met haar eigen "revisionisten", vooral nu prominente vertegenwoordigers uit de geprivilegeerde wetenschapswereld zich steeds nadrukkelijker gaan scharen in de oppositiebeweging van non-conformistische kunstenaars en minderheidsgroepen. Vooral het ideologisch scepticisme van de beoefenaren der natuurwetenschappen blijkt de Sowjetleiding zorgen te baren. Deze maand publiceerde het partijorgaan "Partiinaya

Zhizn" een rapport van het centrale comité van de CPSU, waarin omstandig de les wordt gelezen aan medewerkers van het vermaarde LEBEDEV Natuurkundig Instituut van de Academie van Wetenschappen in Moskou. Dezen zouden zich al te zeer isoleren van de werkende massa, te weinig propaganda maken voor werkelijk "wetenschappelijke (lees: marxistisch-leninistische) kennis" en al te ontvanke-lijk zijn voor de "onwetenschappelijke, idealistische opvattingen van Westerse bourgeois-geleerden". Hoewel geen namen worden genoemd, wordt algemeen aangenomen dat deze kritiek inzonderheid gericht is tegen leidinggevende leden van het LEBEDEV-Instituut zoals de atoom-geleerden SACHAROW en TAI , die reeds bij herhaling protest hebben aangetekend tegen de vrijheidsbeperkingen in hun land.

De Sowjetautoriteiten laten het niet bij dreigende woorden alleen. Begin oktober werd de 45-jarige intellectueel MA , die voorzitter is geweest van een illegale literaire club in het wetenschappelijk élite-centrum Akadengorodok, tijdens een proces in Moskou tot acht jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens "anti-Sowjetactiviteiten". Op 22 oktober werd na een driedaags proces in Kaluga de Sowjetfysicus PI uit Leningrad samen met zijn vroegere studievriend VA. veroordeeld tot vijf jaar ballingschap op beschuldiging van "laster tegen de Sowjetstaat". Dat dit tweetal niet naar een concentratiekamp is gestuurd, maar er afkwam met deze relatief milde straf van verbanning, is volgens ingewijden te danken aan voorafgaande protesten uit wetenschapskringen. Zo schreef kern-geleerde SACHAROW samen met vier collegae een brief aan het gerechtshof in Kaluga, waarin hij zijn "ernstige verontrusting" uitsprak over de behandeling van PI en toestemming vroeg het proces te mogen bijwonen. SACHAROW schijnt inderdaad bij een deel van de rechtszitting aanwezig te zijn geweest.

Uiterst pijnlijk voor Moskou was de toekenning van de NOBEL-prijs voor Literatuur aan de in november vorig jaar uit de Sowjet-russische Schrijversbond gestoten auteur SOLZHENITZYN, wiens boeken sinds CHROESTJOW's val niet meer in eigen land mogen verschijnen. Van officiële Sowjetzijde werd deze onderscheiding afgedaan als "een anti-Sowjet gebaar", dat door "zuiver politieke motieven" was ingegeven. Een groep van 37 vooraanstaande dissidente Sowjetintellectuelen heeft in een verklaring van 11 oktober het overheidsoptreden

tegen SOLZHENITZYN gebrandmerkt als een "nationaal schandaal" en de prijstoeckenning met grote instemming begroet.

In Tsjechoslowakije lijkt de krachtmeting tussen de "gematigde" partijleiders rond HUSAK en de ultraconservatieve partijvleugel zich toe te spitsen bij de nadering van de plenaire CC-zitting, die medio november wordt verwacht. Het militante "linkse Front", waarin de neo-stalinisten zich in 1969 hebben georganiseerd, kwam half oktober uit met een eigen orgaan "Leva Fronta", waarin openlijk stelling genomen wordt tegen de partijlijn, zoals die in de officiële partijbladen wordt verdedigd.

HUSAK schijnt thans met kennelijke steun van Moskou definitief tot de tegenaanval te zijn overgegaan. Op het laatste ogenblik werd voorlopig de strafzaak tegen acht hervormingsgezinde intellectuelen geannuleerd, die op 15 oktober de reeks politieke processen had moeten openen, waarop de "links"-extremen nu al meer dan twee jaar zinnen. Op 30 oktober berichtten niet officiële Praagse bronnen dat HUSAK een "stalinistisch komplot" had laten oprollen, dat het op zijn machtspositie had gemunt. In de brandkast van een der betrokkenen, die in september bij een auto-ongeluk om het leven kwam, zou een lijst van tachtig sympathisanten zijn aangetroffen, die een compleet "schaduwkabinet" hadden gevormd. Bovendien werd een afschrift gevonden van een brief, waarin de Sowjetleiders verzocht werd HUSAK te laten vallen wegens zijn "halfslachtigheid bij de onderdrukking van het reformisme". Kort hierna zijn de belangrijkste samenzweerders, onder wie de Tsjechische minister van Binnenlandse Zaken GR en de Tsjechoslowaakse verbindingsofficier voor de bezettingstroepen RY, ontslagen of weggepromoveerd.

Eind oktober kwam in Praag een getypt manifest in circulatie, waarin zich een nieuwe "socialistische beweging" aandient, die pretendeert te streven naar "eenheid van het Tsjechoslowaakse volk op basis van de politieke en economische hervormingen, zoals die in 1968 zijn uitgestippeld". De opstellers van het manifest, onder wie naar verluidt partijleden en volksvertegenwoordigers, zeggen eventueel met de huidige partij- en staatsleiding te willen samenwerken, als zij eenmaal - door de realiteit gedwongen - zullen zijn opgehouden "met hun zuiveringen de economie kapot te maken, de wetenschap

te frustreren en de cultuur monddood te maken". Zij veroordelen "passiviteit, cynisme en anti-Sowjetisme" en pleiten voor een positief program, waarin ruimte is voor democratisch "zelfbestuur en fundamentele vrijheden".

De westerse CP-en plukken nog steeds de wrange vruchten van de interventie in Tsjechoslowakije en de daarop doorgevoerde "normalisering".

In de CP-België is door een groep ontevredenen een "Alexander DUBCEK-cel" opgericht uit protest tegen het feit dat de partijleiding sinds haar aanvankelijke veroordeling van de invasie nauwelijks kritiek meer heeft laten horen tegen de daarop volgende ontwikkelingen. Het Franse dissidente communistische blad Unir/Débat wist op 10 oktober te berichten dat de leden van deze cel, "ontmoedigd door de stellingname van bepaalde CPB-leiders", de Sowjetpolitiek in Tsjechoslowakije afwijzen en "restalinisatie" binnen de Europese CP-en afkeuren. Met betrekking tot dit laatste punt suggereert de "DUBCEK-cel" dat er van de zijde van de CP-Frankrijk geprobeerd wordt binnen de CPB een zekere "restalinisatie" tot stand te brengen door de leden van het politiek bureau van de CPB onder druk te zetten. De drijvende kracht achter deze actie zou de groep zijn rond de plv. secretaris-generaal van de CPF, Georges MA , die ook een beslissend aandeel heeft gehad in de uitstoting uit de CPF van de "liberale" communistische filosoof Roger GA .

In de CP-Spanje doen zich eveneens de naweën gevoelen van de Tsjechoslowaakse ontwikkelingen, die vanaf het begin door de Spaanse partijleiding uiterst kritisch zijn gevolgd. Onlangs werd bekend dat een vooraanstaand pro-Sowjet lid van het executief comité van de CPS, Enrique LI , uit de partij is gestoten. LI heeft in 1968 de CPS-resolutie onderschreven, waarin de invasie werd veroordeeld, maar bleek in 1969 plotseling te ijveren voor intrekking hiervan, hetgeen door Santiago CA , secretaris-generaal van de CP-Spanje, werd geweigerd. Radio Espana Independiente betoogde op 5 oktober dat LI was geroyeerd wegens zijn samenwerking met de scheurmakers GA en GO , twee in 1969 uitgestoten CC-leden, die in augustus 1968 en daarna tegen de partijlijn waren ingegaan door zich solidair te verklaren met de invallers in Tsjechoslowakije.

LI: heeft op zijn roeyement gereageerd met het verspreiden van een eigen editie van het partijblad Mundo Obrero teneinde de "stem van de ware communistische partij van Spanje te doen horen". Deze zinsnede doet vermoeden dat LI: wel eens van zins zou kunnen zijn om - met steun van de CPSU - een nieuwe Moskougetrouwe Spaanse CP op te richten.

Ook andere westerse CP-en zijn door de Tsjechoslowaakse crisis in beroering geraakt. Illustratief hiervoor is een plan om op 26 november in Parijs een internationale bijeenkomst te beleggen, waarop tegenstanders van het "normaliseringsproces" zullen worden toegesproken door vertegenwoordigers uit onder meer Frankrijk, Oostenrijk, Groot-Brittannië en Italië.

Hierbij dient uitdrukkelijk opgemerkt te worden dat het hier niet gaat om vertegenwoordigers van pro-Chinese groeperingen, maar om "kritische" dan wel voormalige leden van met Moskou verbonden CP-en.

De CP-Italië vertoont sinds medio oktober een opvallend ledenverlies, dat eveneens schijnt samen te hangen met de afwijzing van de huidige "normaliseringstendens", die in het westerse communisme hier en daar blijkt te worden ervaren als een terugkeer naar het stalinisme. Het verlies van de Italiaanse partij is daarom zo opmerkelijk, omdat de uittredende leden, onder wie relatief veel lokale partijleiders, en masse en georganiseerd overlopen naar de "nieuw-linkse" Il Manifesto-groep. Deze groepering verwijt de CPI haar revolutionaire beginselen op te offeren aan "de parlementaire weg", maar verzet zich evenzeer tegen elke terugkeer naar het stalinisme en tegen de "autoritaire en bureaucratische structuur" van het "Sowjet-socialisme". Toen de CPI - naar het heet onder druk van de CPSU - in november 1969 de Il Manifesto-groep dan ook als "pro-maoïstische" fractie uit de partij stootte, deed zij de waarheid wel enig geweld aan, omdat het etiket "anti-Sowjet" veel meer in overeenstemming met de werkelijkheid zou zijn geweest.

Drie internationale conferenties van CP-en hebben in de afgelopen anderhalve maand de aandacht getrokken, waarvan er één - voor het eerst in vijf jaar - ook door de CPN is bijgewoond.

Op 21 september vond in Londen een conferentie plaats van 9 CP-en uit Europese kapitalistische landen, te weten de partijen van West-Duitsland, Cyprus, Spanje, Frankrijk, Engeland, Griekenland, Ierland,

Italië en Nederland (vertegenwoordigd door de heren De GROOT en WOLFF). De deelnemers beraadden zich over de mogelijkheid om van 11 - 13 januari 1971 in Londen een communistische conferentie te beleggen rond het thema "De strijd van de arbeidersklasse van de kapitalistische landen van Europa in het licht van de ontwikkeling van de multi-nationale ondernemingen". De suggesties van de bijeenkomst zouden ter goedkeuring worden voorgelegd aan de centrale comité's van alle betrokken partijen - ook die, welke niet aan de conferentie konden deelnemen, maar schriftelijk kennis gegeven hadden van hun instemming.

Van 28 - 30 september vond in Boedapest een conferentie plaats van 45 CP-en, die niet met name genoemd zijn. Volgens het slotcommuniqué bezonnen de delegaties zich over de "samenwerking van communistische en andere anti-imperialistische organisaties in de gemeenschappelijke strijd tegen het imperialisme".

Een communistische bron in Moskou preciseerde dat de conferentie in het teken stond van "de voorbereiding van een anti-imperialistisch wereld-congres", waaraan zowel CP-en als nationale bevrijdingsbewegingen zouden moeten deelnemen. Dit wereldcongres werd geëntameerd door de internationale Moskouse conferentie van CP-en in juni 1969, bij welke gelegenheid tevens een voorbereidingscommissie van 13 partijen werd geïnstalleerd. Door deze commissie zouden reeds in het voorjaar van 1970 meer dan 60 CP-en zijn uitgenodigd om in september naar Boedapest te komen voor een consultatieve bijeenkomst, waaronder ook de partijen van China, Albanië, Joegoslavië en Nederland. Van deze vier heeft voorzover bekend alleen de Joegoslavische partij een vertegenwoordiger gezonden, die zich volgens haar theoretische orgaan Komunist krachtig heeft doen gelden. De Joegoslavische afgevaardigde eiste namelijk garanties, dat een eventueel anti-imperialistisch congres door geen enkele partij of staat zal worden gemonopoliseerd en gaf te verstaan dat zijn partij van verdere medewerking zou afzien als er bij de voorbereidingen - naast de nu in Boedapest bijeengekomen CP-en - geen andere anti-imperialistische krachten zouden worden betrokken, zoals de Chinese Volksrepubliek, nationale bevrijdingsbewegingen en niet-communistische progressieve groeperingen.

Op 20 en 21 oktober vond in Moskou een tweede consultatieve conferentie van 27 Europese CP-en plaats rond het vraagstuk van de Europese Veiligheid, waaraan door de CPN niet werd deelgenomen. De eerste con-

sultatieve conferentie vergaderde eveneens in Moskou op 14 en 15 januari 1970, maar eindigde toen in een nauwelijks verhulde mislukking, omdat het - reeds op de wereldconferentie van juni 1969 gepousseerde - Sowjetplan voor een Europees Volkerencongres fel werd aangevochten door een zestal CP-en, waaronder de Joegoslavische en Italiaanse. Zulk een Volkerencongres, dat de publieke opinie moet mobiliseren voor een Europese Veiligheidsregeling en dat zich met gezag moet uitspreken voor een Europese Veiligheidsconferentie op staatsniveau, werd volgens de opposerende partijen alleen maar door de Sowjet-Unie aangegrepen als een mogelijkheid om haar eigen wil op te leggen. Daarom eiste de Joegoslavische woordvoerder dat het congres heel de pluriforme bevolking van Europa zou vertegenwoordigen en niet alleen "de enge belangen van een groep landen of partijen" mocht honoreren.

Na het fiasco van dit eerste Moskouse treffen heeft de CPSU haar pogingen geïntensiveerd om haar zin toch door te drijven met inschakeling van enkele loyale westeuropese zusterpartijen, internationale frontorganisaties en allerlei beïnvloedingsmethoden. Medio 1970 stelde zij voor om in oktober van datzelfde jaar een tweede consultatieve conferentie in Moskou te organiseren, teneinde te kunnen nagaan in hoeverre alle betrokken CP-en zich inmiddels met de Sowjetplannen hadden verenigd en om de balans te kunnen opmaken van de vorderingen bij de oprichting van "nationale voorbereidingscomité's voor een Europees Volkerencongres" in de onderscheiden Europese landen.

Het feit dat de Joegoslaven op deze tweede consultatieve conferentie van Moskou verstek hebben laten gaan, wijst er wel op dat hun suggesties in de wind zijn geslagen en dat een eventueel Europees Volkerencongres waarschijnlijk geheel naar Sowjeteisen zal worden ingericht. Het is de vraag of de andere partijen, die zich in januari tegen de CPSU keerden, zich intussen hebben geconformeerd. Dat valt in elk geval niet af te leiden uit de summiere gegevens, die tot nu toe over de jongste Moskouse bijeenkomst bekend zijn geworden.

DIVERSEN

Overzicht Zuidmolukkers in Nederland

Sinds enige tijd worden wij geconfronteerd met het Molukse probleem, dat zich aan ons voordoet op een wijze, die wij niet eerder hebben gekend.

Ter verkrijging van enig inzicht in deze materie is het noodzakelijk op de hoogte te zijn van de achtergronden van de Zuidmolukkers.

De navolgende korte beschouwing moge hiertoe bijdragen.

Periode rond de soevereiniteitsoverdracht

Een gevolg van de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië was onder meer de reorganisatie van het KNIL.

Een aantal van 17000 KNIL-militairen van Molukse oorsprong werd voor de keus gesteld : ter plaatse of op een andere, door betrokkene zelf te bepalen, plaats te demobiliseren. De meeste Molukkers kozen Ambon als demobilisatie plaats.

De afwikkeling van de KNIL-reorganisatie moest op 26-7-1950 zijn beslag hebben.

Begin 1950 forceerde SUKARNO de vorming van de eenheidsstaat en riep de Republiek Indonesia uit waarmede de Verenigde Staten Indonesië (R.I.S.) had opgehouden te bestaan.

Dit gaf vele binnenlandse moeilijkheden die op verzet uitliepen tegen de nieuwe staatsvorm; ook in de Molukken, waar in Ambon op 25-4-1950 de R.M.S. = Republiek Maluku Selatan werd geproclameerd. Als staatshoofd/president trad op : J.H. MA .

Gezien deze ontwikkeling verbood de RI voort te gaan KNIL-militairen in Ambon te demobiliseren.

Als gevolg van de hierdoor optredende stagnatie bij de KNIL-reorganisatie was de Nederlandse Regering genoodzaakt de nog niet gedemobiliseerde Molukse KNIL-militairen tijdelijk de K.L.-status te verlenen. De RI had er in toegestemd dat het KL tot 1-4-1951 in Indonesië zou blijven.

De RMS opstand werd vóór eind 1950 onderdrukt zodat de mogelijkheid tot demobilisatie in Ambon van de Molukse KNIL militairen weer open stond. De betrokken militairen weigerden dit nu echter en eisten demobilisatie in (Nederlands) Nieuw Guinea; dit op initiatief en aanraden van Molukse voormannen in Nederland. Met het oog op de onvoldoende sociaal/economische mogelijkheden in Nieuw Guinea kon de Nederlandse regering geen gevolg geven aan deze eis.

Zij bood de militairen toen aan in Nederland te demobiliseren, waarbij gehandhaafd bleef, de keus tot demobilisatie ter plaatse of op een plaats naar keuze binnen de RI.

De militairen bleven vasthouden aan hun tevoren gestelde eis waarop de Nederlandse Regering dreigde hen uit de militaire dienst te zullen ontslaan, hetgeen uiteraard betekende : demobilisatie ter plaatse. Op advies van hun voormannen in Nederland werd toen demobilisatie in Nederland aanvaard.

Zo arriveerden in de maanden maart/april 1951 ca. 3000 Molukse KNIL-militairen met hun gezinnen in Nederland. Totaal ca. 12.500 personen.

Molukse gemeenschap in Nederland

De 12.500 Molukkers (afkomstig uit Ambon, Ceram en de andere Molukse eilanden) werden ondergebracht in kampen, woonoorden genoemd. Zij vielen onder de zorg van het Commissariaat Ambonnezen Zorg die haar beleid richtte op assimilatie voor deze Molukkers. De Molukkers echter weigerden assimilatie op grond van hun stelling dat hun verblijf in Nederland tijdelijk zou zijn en een terugkeer naar de Molukken - op korte termijn - hun streven bleef.

Met uitoefening van enige druk op de Molukkers slaagde het CAZ er in hen in woonwijken te huisvesten. Hiermede werd omstreeks 1956 begonnen.

Er zijn thans 56 woonwijken maar toch ook nog 8 woonoorden.

Vrijwel onmiddellijk na hun aankomst in Nederland zijn de Molukkers overgegaan tot het vormen van een (groot) aantal organisaties die onafhankelijk van elkaar optraden.

De grootste organisaties van die tijd waren :

Badan Perwakilan Rajat Maluku Selatan = vertegenwoordiging
volk van Zuidmolukken;

Partai Nasional Maluku Selatan = nationale partij Zuid-
molukken;

Commissie Rechtspositie Ambonese Militairen en Schepelingen;
deze werd weer gesplitst in 2 stromingen :

de CRAMS-W en

de CRAMS-P

Om een eind te maken aan de verdeeldheid als gevolg van het grote aantal organisaties werd gezocht naar de mogelijkheid tot bundeling van deze organisaties.

Op 29-12-1962 slaagde Ds. METIARY er in een tussenvorm te creëren door de oprichting van de Badan Persekutuan-RMS = vertegenwoordiging van het Zuidmolukse volk. Hierin hadden afgevaardigden van de verscheidene groeperingen zitting.

De éénheid - o.m. bevorderd door de executie van de verzetsstrijder Chr. SO op 12-4-1966 - werd een feit toen op 25-6-1966 werd besloten tot de oprichting van de Badan Persatuan = Eenheids lichaam, waarin alle groeperingen zijn opgegaan (op een enkele uitzondering na).

Deze eenheid was echter van korte duur omdat begin 1969, I.J. TAMAELA zich van de BP afscheidde (en met hem een belangrijke aanhang). Hij noemde zijn groepering Missie Militair-APRMS (Strijdmacht RMS). Hij verweet MANUSAMA dat deze bij het nastreven van de politieke aspiraties, zich "blind staarde op Nederland dat in de internationale politiek zou zijn uitgespeeld en dus nimmer als promotor zou kunnen optreden ter verwezenlijking van het RMS ideaal". Voorts stelde hij dat MANUSAMA niet voldoende agressief is geweest, ook niet in zijn politiek tegenover de R.I.

Het secretariaat van de Missie Militair is te Zwolle gevestigd. De TAMAELA groep is militant en over het algemeen deinst zij niet terug voor geweld.

De groepering kent geen organisatie zoals de Badan Persatuan. Wel heeft zij een "noodregering" waarvan TAMAELA zelf "tijdelijk president/staatshoofd" is. Ook heeft zij een Volksvertegenwoordiging.

Vooraf jongeren, bij wie het element "geweld" aanspreekt, prefereren de TAMAELA groep.

De Missie Militair kent ook een zogenaamde ordedienst (die meer weg heeft van een knokploeg) die wordt aangeduid met Ankatan Muda = jeugd organisatie/macht.

De Badan Persatuan ondersteunt de zogenaamde "noodregering" van president MANUSAMA (Vice president P.W. LOKOLLO).

Voorzitter van de BP is Ds. METIARY, die niet afkerig lijkt te zijn van geweld bij het nastreven van zijn politieke belangen/aspiraties.

Ook de BP heeft haar Ordedienst; de KPK, die als organisatie binnen in de BP bestaat. Zij staat onder leiding van Paul TH die gearresteerd is op verdenking van steunverlening bij de voorbereiding tot de "bezetting Wassenaar".

Molukse jeugd

De radicaliseringsgolf die in vele landen, ook Nederland, waarneembaar is heeft de Molukse jongeren niet onberoerd gelaten. Onder meer is dit gebleken uit diverse "manifesten" samengesteld door jeugdige Molukkers. Twee manifesten gedateerd 23-4-1970 en 31-10-1970 maken onverbloemd duidelijk dat opgewekt wordt tot provocatie, geweld en verzet tegen de heersende "sluimerende" maatschappij.

Bij diverse vergaderingen heeft de jeugd zich doen horen en heeft de jeugd opgeroepen tot eenheid en opheffing van de organisatiesplitsing in de Molukse gemeenschap.

Bij demonstraties is gebleken dat jongeren uit beide stromingen (MANUSAMA-TAMAELA) gezamenlijk optrekken.

Sinds enige tijd onderhouden Molukse jongeren contact met de z.g. Vrijheidsschool in Amsterdam.

Gezamenlijk worden acties en demonstraties gehouden.